2022: ఏపీ హైకోర్టు:17916.

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

సోమవారం ,జులై 11,రెండు వేల ఇరవై రెండు

ప్రస్తుతం

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ గన్నమనేని రామకృష్ణ ప్రసాద్

మోటారు యాక్సిడెంట్ సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు: 665 ఆఫ్ 2018

మధ్య:

1. రిలయన్స్ జనరల్ ఇన్సురెన్స్ కంపెనీ బ్రాంచ్ మేనేజర్, 4వ అంతస్తు, సూర్య టవర్స్, ఎంజీ రోడ్, లబ్బీపేట, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

శ్రీమతి బొర్రా గౌరీ రత్న కుమారి, దివంగత వెంకట మదన మోహనరావు, హిందూ, మహిళ, వయస్సు 53 సంవత్సరాలు, గృహిణి, ఆర్/ఓ డి.నెం.5-26, శ్రీనగర్ కాలనీ, దొండపాడు, చోడిమెళ్ళ పంచాయతీ, పెదవేగి మండలం, డబ్ల్యు.జి.

2. శ్రీమతి పరసా విజయలక్ష్మి, హిందూ, మహిళ, వయస్సు 33 సంవత్సరాలు, గృహిణి, ఆర్/ఓ మధ్యనాపువారిగూడెం గ్రామం, బొర్రంపాలెం పంచాయతీ, టి.నరసాపురం మండలం, డబ్ల్యు.జి.

3. బొర్రా వెంకట శ్రీనివాస్, దివంగత వెంకట మదన్ మోహన్ రావు, హిందూ, పురుషుడు, వయస్సు 31 సంవత్సరాలు, డిపెండెంట్, ఆర్/ఓ 5-26, శ్రీనగర్ కాలనీ, దొండపాడు, చోడిమెళ్ళ పంచాయతీ, పెదవేగి మండలం, డబ్ల్యు.జి.

కుమారి బొర్రా ఉషారాణి, దివంగత వెంకట మదన్ మోహన్ రావు, హిందూ, మహిళ, వయస్సు 33 సంవత్సరాలు, విద్యార్థిని, ఆర్/ఓ 5-26, శ్రీనగర్ కాలనీ, దొండపాడు, చోడిమెళ్ళ పంచాయతీ, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, పెదవేగి మండలం

5. మహమ్మద్. 28 ఏళ్ల అఫ్తాబ్ సతార్ ముస్లిం, లారీ డ్రైవర్ నెం. WB 23 C2745, R/o బిల్డింగ్ నెం.3, మదన మోహన బర్మన్ స్ట్రీట్, కోల్ కతా-700007, పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రం.

6. షేక్ రహ్మతా అలీ ఎస్/ఓ మహ్మద్ కితా బుల్, నెంబరు 17 విబి 23 సి 2745, ఆర్ /ఓ 8, రామ్లోచన్ ముల్లిక్, కలకర్ స్ట్రీట్, కోల్కతా,700007, పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రం

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది: గుడి శ్రీనివాసు

ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది: కంభంపాటి రమేష్ బాబు

కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది: ఉత్తర్వు

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టు

ఎం.ఎ.సి.ఎం.ఎ.నెం.665 ఆఫ్ 2018

మధ్య:

రిలయన్స్ జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ, దాని బ్రాంచ్ మేనేజర్, 4వ అంతస్తు, సూర్య టవర్స్, ఎంజీ రోడ్, లబ్బీపేట, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా

.. అప్పీలుదారు

మరియు

శ్రీమతి బొర్రా గౌరీ రత్నకుమారి, శ్రీమతి వెంకట మదన మోహనరావు, హిందూ, మహిళ, వయస్సు 53 సంవత్సరాలు, గృహిణి, ఆర్/ఓ డి.నం.5-26, శ్రీనగర్ కాలనీ, దొండపాడు, చోడిమెళ్ళ పంచాయతీ, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, పెదవేగి మండలం, మరో ఐదుగురు.

.. ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ: 11.07.2022

ఆమోదం కోసం సమర్పించబడింది: గౌరవనీయ శ్రీ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

గౌరవనీయ జస్టిస్ జి.రామకృష్ణ ప్రసాద్

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు అవును/కాదు తీర్పులను చూడటానికి అనుమతించవచ్చా?

2. తీర్పు కాపీలు లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు అవును/కాదు మార్క్ చేయబడతాయా?

3. వారి లేడీషిప్/లార్డ్షిప్ అవును/కాదు తీర్పు యొక్క న్యాయమైన కాపీని చూడాలని కోరుకుంటున్నారా?

యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు, జె.

జి.రామకృష్ణ ప్రసాద్, జె.

గౌరవనీయ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

మరియు

గౌరవనీయ జస్టిస్ జి.రామకృష్ణ ప్రసాద్

ఎం.ఎ.సి.ఎం.ఎ.నెం.665 ఆఫ్ 2018

11.07.2022

రిలయన్స్ జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ, దాని బ్రాంచ్ మేనేజర్, 4వ అంతస్తు, సూర్య టవర్స్, ఎంజీ రోడ్, లబ్బీపేట, విజయవాడ, కృష్ణా జిల్లా.

.. అప్పీలుదారు

వర్సెస్.

శ్రీమతి బొర్రా గౌరీ రత్నకుమారి, శ్రీమతి వెంకట మదన మోహనరావు, హిందూ, మహిళ, వయస్సు 53 సంవత్సరాలు, గృహిణి, ఆర్/ఓ డి.నం.5-26, శ్రీనగర్ కాలనీ, దొండపాడు, చోడిమెళ్ళ పంచాయతీ, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, పెదవేగి మండలం, మరో ఐదుగురు.

.. ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది: శ్రీ గుడి శ్రీనివాసు

ప్రతివాదులకు న్యాయవాది: 1 నుంచి 4 వరకు ప్రతివాదులకు శ్రీ కంభంపాటి రమేష్ బాబు

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1. మను/ఏపీ/0677/2009 = 2010 (3) ALT 433

2. మను/ఎస్సీ/0469/1987 = 1987 ఏసీజే 561

3. మను/ఎస్సీ/0606/2009 = 2009 ఏసీజే 1298

గౌరవనీయ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

మరియు

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ గన్నమనేని రామకృష్ణ ప్రసాద్

ఎమ్.ఎ.సి.ఎం.ఎ. నెం.665 ఆఫ్ 2018

తీర్పు:

(గౌరవనీయులైన జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు గారి ప్రకారం)

భీమా కంపెనీ అభ్యర్థన మేరకు ఈ అప్పీలులో సవాలు ఏమిటంటే, ఎం.వి.ఒ.పి.నెం.162/2014 లో ఎం.వి.ఒ.పి.నెం.162/2014 లో పశ్చిమగోదావరి, ఏలూరులోని ఎం.ఎ.సి.టి-కమ్-7 అదనపు జిల్లా మరియు సెషన్స్ జడ్జి, క్లెయిమ్దారులకు రూ.20,92,204/- నష్టపరిహారం చెల్లిస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వును సవాలు చేస్తూ బొర్రా వెంకటరావు అనే వ్యక్తి భార్య, పిల్లలకు రూ.20,92,204/- నష్టపరిహారం చెల్లించాలని తీర్పు వెలువరించింది. 07.10.2013న సామిశ్రీగూడెం నుంచి తణుకుకు నం.ఏపీ 37వీకే 7581 నంబరు గల మోటారు సైకిల్ పై మట్టా నాగేంద్ర అనే వ్యక్తితో కలిసి బైక్ పై వెళ్తుండగా ఉండ్రాజవరం జంక్షన్ వైపు నుంచి తణుకు పట్టణంలోకి ప్రవేశించేందుకు ఎన్ హెచ్ -16 రోడ్డు దాటుతుండగా డబ్ల్యూబీ 23సీ 2745 నంబరు గల లారీ ఢీకొనడంతో మోహన్ రావు మృతి చెందాడు. ఈ ప్రమాదానికి లారీ డ్రైవర్ కారణమని, మృతుడి మృతితో అతని కుటుంబం జీవనోపాధి కోల్పోయిందని ఆరోపిస్తూ, లారీ డ్రైవర్, యజమాని, బీమా కంపెనీ అయిన 1 నుంచి 3 మందికి రూ.26 లక్షలు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని కోరుతూ వాహనదారులు ఎంవీవోపీ నెం.162/2014 దాఖలు చేశారు.

2. ప్రతివాదులు 1 మరియు 2 మంది ఎక్స్ పార్ట్ గా ఉండిపోయారు మరియు 3వ ప్రతిస్పందకుడు/బీమా కంపెనీ O.P.ని వ్యతిరేకించారు. అకస్మాత్తుగా ఎన్ హెచ్ -16 రోడ్డు దాటేందుకు ప్రయత్నించడం వల్లే ఈ ప్రమాదానికి మృతుడే కారణమని, అందువల్ల ప్రతివాదులు ఈ వాదనకు జవాబుదారీ కాదని ప్రధాన వాదన. ఈ వాదన చాలా మితిమీరినది, విపరీతమైనది అని వాదించారు. రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న ట్రిబ్యునల్ తన వాదనను తోసిపుచ్చి సుప్రా చెప్పిన విధంగా పరిహారం మంజూరు చేసింది. అందువల్ల, తక్షణ ఆకర్షణ.

3. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది శ్రీ గుడి శ్రీనివాసు, ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది శ్రీ కంభంపాటి రమేష్ బాబు వాదనలు విన్నారు.

4. తీర్పును తీవ్రంగా ఖండించిన పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది మొదట వాస్తవాలు, ఆధారాలతో సంబంధం లేకుండా లారీ డ్రైవర్ పై బాధ్యతను మోపడంలో ట్రిబ్యునల్ తప్పు చేసిందని వాదిస్తారు, ఎందుకంటే ప్రమాదంలో తప్పు మృతుడిదే అని స్పష్టంగా చిత్రీకరిస్తారు, రెండు వైపులా వెళుతున్న వాహనాలను పట్టించుకోకుండా అకస్మాత్తుగా ఎన్ హెచ్ -16 రహదారిని దాటడానికి ప్రయత్నించి లారీని ఢీకొట్టారు. అందువల్ల ట్రయల్ కోర్టు ప్రమాదానికి మృతుడే కారణమని నిర్ధారించి, హక్కుదారుల వాదనను తోసిపుచ్చింది.

(ఎ) తరువాత, 01.08.2013 నుండి మృతుడి వేతనం రూ.27,500/- అని ఎక్స్.ఎక్స్ 3-సర్వీస్ రిజిస్టర్ చూపించినప్పటికీ, ఎక్స్.ఎక్స్ 2-సాలరీ సర్టిఫికేట్ ఆధారంగా మృతుడి స్థూల వేతనాన్ని రూ.32,285/- గా అంగీకరించడంలో ట్రిబ్యునల్ తప్పు చేసిందని ఆయన వాదించారు. (బి) మృతుని ఆదాయంలో 1/4వ వంతును అతని వ్యక్తిగత ఖర్చులకు మినహాయించడంలో ట్రిబ్యునల్ తప్పు చేసిందని, అతనిపై ఆధారపడినవారు నలుగురు ఉన్నప్పటికీ, రెండవ ప్రతివాది-హక్కుదారుడు వివాహిత కుమార్తె మరియు మృతుడిపై ఆధారపడిన వ్యక్తి కాదని న్యాయవాది వాదించారు. కాబట్టి ట్రిబ్యునల్ కుటుంబానికి నికర సహకారం అందించడానికి 1/4వ వంతుకు బదులుగా 1/3వ వంతును మినహాయించి ఉండాల్సింది. అతను ఓరియంటల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ పి.సత్యవతమ్మపై ఆధారపడ్డాడు. అందువల్ల అప్పీలును అనుమతించాలని అభ్యర్థించారు.

5. ప్రతివాదుల తరఫు న్యాయవాది శ్రీ కంభంపాటి రమేష్ బాబు వాదిస్తూ, రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాలను, ముఖ్యంగా పిడబ్ల్యు2 - ప్రత్యక్ష సాక్షి సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని ట్రిబ్యునల్ ఈ ప్రమాదానికి లారీ డ్రైవర్ కారణమని పేర్కొందని, అందువల్ల మృతుడే తప్పు చేశాడని వాదించడం విడ్డూరంగా ఉందన్నారు. తరువాత ట్రిబ్యునల్ మృతుడి నెలవారీ ఆదాయాన్ని నిర్ణయించేటప్పుడు, 2013 సెప్టెంబర్ నెలకు అంటే అతను మరణించిన మునుపటి నెలకు సంబంధించిన స్థూల వేతనాన్ని చూపించే ఎక్స్.ఎక్స్ 2-సాలరీ సర్టిఫికేట్ ను సరిగ్గా పరిగణనలోకి తీసుకుందని అతను వాదిస్తాడు. మరోవైపు, ఎక్స్.ఎక్స్.3-సర్వీస్ రిజిస్టర్ 01.08.2013 నుండి

మరణించిన వ్యక్తి యొక్క పెరిగిన వేతనాన్ని రూ.27,500/- గా మాత్రమే చూపిస్తుంది. ఆ మొత్తం ఇతర అలవెన్సులు లేకుండా కేవలం 'బేసిక్ పే' మాత్రమే కాబట్టి, ఆ మొత్తం రూ.27,500/- అతని స్థూల నెలవారీ వేతనంగా తీసుకోలేదు. Ex.X2-సాలరీ సర్టిఫికేట్ మూల వేతనం మరియు ఇతర అలవెన్సులను చూపుతుంది, ఇది Ex.X3లో పేర్కొన్న మొత్తం కంటే సహజంగా ఎక్కువగా ఉంటుంది కనుక, ట్రిబ్యునల్ Ex.X2- సాలరీ సర్టిఫికేట్ ను పరిగణనలోకి తీసుకుంది మరియు అతని నెలవారీ ఆదాయాన్ని రూ.32,285/-గా నిర్ణయించింది. మూడవది, రెండవ హక్కుదారు వివాహిత కుమార్తె అయినంత మాత్రాన, ఆమెను మినహాయించలేమని, ఎందుకంటే నష్టపరిహారం పొందడానికి మరణించిన వ్యక్తి యొక్క చట్టపరమైన ప్రతినిధులలో ఆమె ఒకరు అని అతను వాదించాడు. అందువల్ల అప్పీలును కొట్టివేయాలని అభ్యర్థించారు.

6. దిగువ ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు వాస్తవికంగా, చట్టపరంగా స్థిరంగా ఉన్నాయా అనేది పరిశీలించాల్సిన అంశం.

7. పాయింట్: సుప్రా చెప్పినట్లుగా, ప్రమాదంలో తప్పు మృతుడిదే తప్ప లారీ డ్రైవర్ది కాదనే వాదనతో పిటిషనర్/ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ తన బాధ్యతను తోసిపుచ్చింది. ప్రమాద సమయంలో మృతుడు ట్రాఫిక్ ను పట్టించుకోకుండా తణుకు వద్ద ఎన్ హెచ్ -16 రోడ్డు దాటేందుకు నిర్లక్ష్యంగా ప్రయత్నించాడనేది ఈ వాదన. ట్రిబ్యునల్ పరిశీలనను పరిశీలించాం. ట్రిబ్యునల్ తన తీర్పులోని 9వ పేరాలో మృతుడి మోటార్ సైకిల్ వెనుక కూర్చున్న పిడబ్ల్యు 2 సాక్ష్యాలను ప్రస్తావించింది. క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో లారీ రావులపాలెం నుంచి తాడేపల్లిగూడెం వైపు వెళ్తోందని, మృతుడు వాహనాలను గమనించకుండా అకస్మాత్తుగా రోడ్డు దాటాడని, అందువల్లే ప్రమాదం జరిగిందని పేర్కొన్నారు. మరోవైపు తమ మోటార్ సైకిల్ జాతీయ రహదారి దాటిందని, వాహనంలో ఒక టైరు తణుకు రోడ్డులో ఉందని, రెండో టైరు జాతీయ రహదారిపై ఉందని, ఆ సమయంలో లారీ రెండో చక్రానికి ఎడమవైపుకు దూసుకెళ్లిందని స్పష్టం చేశారు. ట్రిబ్యునల్ అతని సాక్ష్యాలతో పాటు లారీ డ్రైవర్ పై దాఖలు చేసిన ఎక్స్ ఎ 6 ఛార్జ్ షీట్ ను నమ్మింది. ట్రిబ్యునల్ పై తీర్పును మేము ఆత్రుతగా పరిగణనలోకి తీసుకున్నాము. పిడబ్ల్యు2 వెర్షన్ నిజమైతే మృతుడు నడుపుతున్న మోటారు సైకిల్ దాదాపు ఎన్ హెచ్ రోడ్డు దాటిందని, ఒక టైరు తణుకు రోడ్డులో ఉందని, మరో టైరు హైవేపై ఉందని, ఆ సమయంలో లారీ మోటార్ సైకిల్ ఎడమ వెనుక వైపుకు దూసుకెళ్లిందని తెలిపారు. పిడబ్ల్యు 2 యొక్క సాక్ష్యాలను తోసిపుచ్చడానికి, అప్పీలుదారు/బీమా కంపెనీ లారీ

డ్రైవర్ ను పరీక్షించడానికి ఎటువంటి ప్రయత్నం చేయలేదు. అంతేకాకుండా లారీ డ్రైవర్ (ఆర్ 1) ఎక్స్ పార్ట్ గానే ఉండిపోయాడు. వాస్తవానికి, పిడబ్ల్యు 2 బైకు రైడర్ మరియు ప్రమాదానికి ప్రత్యక్ష సాక్షి. అందువల్ల మృతుడి మోటార్ సైకిల్ ఎన్ హెచ్ -16 రోడ్డు దాటిన తర్వాతే ప్రమాదం జరిగిందని అతని సాక్ష్యాలను విశ్వసించడానికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు. మోటారుసైకిల్ స్టార్టింగ్ పాయింట్ వద్ద ఉన్నప్పుడు లేదా రోడ్డు మధ్యలో ఉన్నప్పుడు ప్రమాదం జరిగి ఉంటే, ఇరువైపులా ఉన్న వాహనాలను గమనించకుండా రోడ్డు దాటడానికి ప్రయత్నించడం మృతుడి నిర్లక్ష్యానికి కారణం కావచ్చు. కానీ, ఇక్కడ అలా కాదు. ఇరువైపులా ఉన్న వాహనాలను గమనించి దాదాపు రోడ్డు దాటాడని, ఆ సమయంలో ఎదురుగా వచ్చిన లారీ వెళ్లి మోటార్ సైకిల్ వెనుక వైపు దూసుకెళ్లినట్లు తెలుస్తోంది. అందువల్ల, PW2 యొక్క సాక్ష్యం 1వ ప్రతిస్పందకుడు/లారీ డ్రైవర్ యొక్క నేరాన్ని స్పష్టంగా ఎత్తి చూపుతుంది. అతని సాక్ష్యానికి ఎక్స్.ఎ6 ఛార్జ్ షీట్ నుండి కూడా మద్దతు లభిస్తుంది. అందువల్ల, ఈ విషయంలో పిటిషనర్ వాదనను మేము అంగీకరించలేకపోతున్నాము.

8. పిటిషనర్ యొక్క తదుపరి వాదనకు సంబంధించి, ఎక్స్.ఎక్స్ 2-శాలరీ సర్టిఫికేట్ 2013 సెప్టెంబర్ నెలకు అంటే అతను మరణించిన ముందు నెలకు సంబంధించి మృతుడి స్థూల వేతనం రూ.32,285/- గా చూపిస్తుంది. 01.08.2013 నుండి ఎక్స్.ఎ3-సర్వీస్ రిజిస్టర్ అతని పెరిగిన వేతనాన్ని రూ.27,500/- గా చూపిస్తుంది. ఈ మొత్తం 01.08.2013 నుండి మరణించిన వ్యక్తి యొక్క ప్రాథమిక వేతనాన్ని మాత్రమే తెలియజేస్తుంది. ఒకవేళ నిజంగా పేర్కొన్న మొత్తం రూ.27,500/- 01.08.2013 నాటికి మరణించిన వ్యక్తి యొక్క మొత్తం స్థూల వేతనం అయితే, తరువాతి నెలలో అంటే సెప్టెంబర్, 2013 నాటికి అతని స్థూల వేతనం రూ.32,285/- గా ఎక్స్.ఎక్స్ 2-సాలరీ సర్టిఫికేట్ చూపించే అవకాశం లేదు. అందువల్ల Ex.A3-సర్వీస్ రిజిస్టర్ లో చూపించబడ్డ మొత్తాన్ని కేవలం 'బేసిక్ పే'గా మరియు Ex.X2లో చూపించబడ్డ మొత్తాన్ని స్థూల వేతనంగా మాత్రమే పరిగణిస్తారు. ట్రిబ్యునల్ మరణించిన వ్యక్తి యొక్క ఆదాయాన్ని నిర్ణయించడానికి మరియు నష్టపరిహారాన్ని లెక్కించడానికి ఎక్స్.ఎక్స్ 2- సాలరీ సర్టిఫికేట్ ను సరిగ్గా పరిగణనలోకి తీసుకుంది.

9. అప్పీలులో 2వ హక్కుదారు/రెండవ ప్రతివాది వివాహిత కుమార్తె కాబట్టి, మృతుని వ్యక్తిగత ఖర్చుల తగ్గింపు రేటును వర్తింపజేయడానికి ఆమెను మృతుడిపై ఆధారపడిన వ్యక్తిగా

పరిగణించలేమని పిటిషనర్ యొక్క తదుపరి వాదన. పి.సత్యవతమ్మ కేసులో (1 సుప్ర) పిటిషనర్ పై ఆధారపడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉమ్మడి హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ గుజరాత్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ అహ్మదాబాద్ వర్సెస్ రామన్ భాయ్ ప్రభాత్ భాయ్ 2 సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారం, మృతుడి న్యాయ ప్రతినిధి మోటారు వాహనాల చట్టంలోని సెక్షన్ 163 లేదా 166 ప్రకారం నష్టపరిహారం కోసం క్లెయిమ్ పిటిషన్ ను నిర్వహించవచ్చని పేర్కొంది. అయితే, 1988, అటువంటి వ్యక్తి, అతడు/ఆమె మృతుడి యొక్క చట్టపరమైన ప్రతినిధి అని చూపించడంతో పాటు, అతడు/ఆమె మృతుడిపై ఆధారపడిన వ్యక్తి అని కూడా నిరూపించాలి లేదా సరళా వర్మ వర్సెస్ ఢిల్లీ ట్రాన్స్ పోర్ట్ కార్పొరేషన్ 3లో తీసుకున్న నిర్ణయం దృష్ట్యా అతడు/ఆమెని మృతుడిపై ఆధారపడినవారిగా పరిగణించలేం. చివరకు వివాహిత సోదరి, ఆమె కుమార్తెలు మృతుడికి చట్టబద్ధమైన ప్రతినిధులుగా ఉన్నారని, పరిహారం కోసం క్లెయిమ్ పిటిషన్ దాఖలు చేయవచ్చని, అయితే వారు ఆధారపడిన వారు కానందున, వారు నష్టపరిహారానికి అర్హులు కాదని డివిజన్ బెంచ్ అభిప్రాయపడింది. అలాంటప్పుడు తల్లికి మాత్రమే నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని తీర్పు ఇచ్చారు. మృతుని వ్యక్తిగత ఖర్చులకు సంబంధించిన మినహాయింపు రేటు విషయానికొస్తే, ఆ సందర్భంలో మృతుడు బ్రహ్మచారి కాబట్టి, సరళా వర్మ (3 సుప్ర) లోని వాక్యాన్ని వర్తింపజేస్తూ డివిజన్ బెంచ్ అతని ఆదాయంలో 50% జీవన మరియు వ్యక్తిగత ఖర్చులకు మినహాయించింది.

10. తక్షణ కేసు విషయానికి వస్తే, ఇదివరకే చెప్పినట్లుగా, అప్పీలులో 2 వ హక్కుదారుడు / 2 వ ప్రతివాది వివాహిత కుమార్తె. తాను మృతుడిపై ఆధారపడనందున, మిగిలిన ముగ్గురు హక్కుదారులను మాత్రమే డిపెండెంట్లుగా పరిగణించవచ్చని, తద్వారా మృతుడి సంపాదనలో 1/4వ వంతుకు బదులుగా 1/3వ వంతును అతని వ్యక్తిగత ఖర్చుల కోసం మినహాయించాలని పిటిషనర్ వాదిస్తారు.

11. పై వాదనను పరిగణనలోకి తీసుకున్నాం. గుజరాత్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ (జీఎస్ ఆర్ టీసీ)కి చెందిన బస్సు రామన్ భాయ్ ప్రభాత్ భాయ్ (2)లో పద్నాలుగేళ్ల బాలుడిని ఢీకొట్టింది. మృతుడి ఇద్దరు అన్నదమ్ములు మోటారు వాహనాల చట్టం కింద క్లెయిమ్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ట్రిబ్యునల్ క్లెయిమ్దారులకు రూ.32,000/- నష్టపరిహారంగా ఇచ్చింది. దీంతో ఆగ్రహించిన కార్పొరేషన్ హైకోర్టులో అప్పీల్ దాఖలు చేయగా దాన్ని కొట్టివేసింది. ప్రాణాంతక ప్రమాదంలో మరణించిన వ్యక్తి భార్య, భర్త, తల్లిదండ్రులు మరియు పిల్లల ప్రయోజనం కోసం ఒక

చర్యను తీసుకురావచ్చు కాని తోబుట్టువులు కాదని పేర్కొన్నందున, ప్రాణాంతక ప్రమాదాల చట్టం, 1855 యొక్క నిబంధనల ప్రకారం మృతుల సోదరులకు నష్టపరిహారం పొందే అర్హత లేదని ప్రధాన వాదనపై కార్పొరేషన్ సుప్రీం కోర్టులో ఎస్ఎల్పి దాఖలు చేసింది. మోటారు వాహన చట్టం, 1939 లోని సెక్షన్ 110 ఎ ను ప్రస్తావిస్తూ, మోటారు వాహన ప్రమాదం వల్ల ఉత్పన్నమయ్యే నష్టపరిహారం కోసం మరణించిన వారి చట్టపరమైన ప్రతినిధులందరూ లేదా ఎవరైనా దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చని, ప్రాణాంతక ప్రమాదాల చట్టం, 1855 లోని సెక్షన్ 1 ఎ కు బదులుగా సెక్షన్ 110 ఎ ను ఏర్పాటు చేయవచ్చని సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. 1855 నాటి ప్రాణాంతక ప్రమాదాల చట్టం మృతుని భార్య, భర్త, తల్లిదండ్రులు, బిడ్డల ప్రయోజనాల కోసం ఇలాంటి దావా ఉండాలని పేర్కొంటుండగా, మోటారు వాహనాల చట్టంలోని సెక్షన్ 110ఏ(1) ప్రకారం మృతుడి న్యాయ ప్రతినిధులు, ఒక నిర్దిష్ట కేసులో న్యాయ ప్రతినిధి తప్పనిసరిగా భార్యగా ఉండాల్సిన అవసరం లేదని పేర్కొంది. భర్త, తల్లిదండ్రులు, బిడ్డ.. ఇలాంటి వ్యాఖ్యలతో గుజరాత్ హైకోర్టు నిర్ణయాన్ని సమర్థించిన సుప్రీంకోర్టు జీఎస్ఆర్టీసీ దాఖలు చేసిన అప్పీల్ను కొట్టివేసింది. చట్టంలోని ఎనిమిదవ అధ్యాయం కింద క్లెయింలకు సంబంధించి "చట్టపరమైన ప్రతినిధులు" అనే పదాన్ని లా కమిషన్ సిఫారసు చేసిన విధంగా మరణించిన వారి జీవిత భాగస్వాములు, తల్లిదండ్రులు మరియు పిల్లలుగా నిర్వచించడం ద్వారా చట్టంలోని సెక్షన్ 110 ఎ ను సవరించడానికి పార్లమెంటు ఎంచుకోలేదని, లా కమిషన్ ఆఫ్ ఇండియా సిఫార్సుపై పార్లమెంటు ఎటువంటి చర్య తీసుకోవడానికి నిరాకరించిందనే వాస్తవం ఈ వ్యక్తీకరణను పార్లమెంటు ఉద్దేశించినట్లు సూచిస్తుందని సుప్రీంకోర్టు యాదృచ్ఛికంగా వ్యాఖ్యానించింది. చట్టంలోని సెక్షన్ 110ఎలోని న్యాయ ప్రతినిధులకు విస్తృతమైన అర్థాన్ని ఇవ్వాలి మరియు ఇది మరణించిన వారి జీవిత భాగస్వాములు, తల్లిదండ్రులు మరియు పిల్లలకు మాత్రమే పరిమితం కాకూడదు. మోటారు వాహనాల చట్టం 1939లోని సెక్షన్ 110ఏతో పాటు 1988 మోటారు వాహనాల చట్టంలోని సెక్షన్ 166(1)(సి), (డి) ప్రకారం మృతుడి న్యాయ ప్రతినిధులు నష్టపరిహారం కోసం దరఖాస్తు చేసుకునే హక్కు ఉంది. అందువల్ల, డిపెండెన్సీ ఫ్యాక్టర్తో సంబంధం లేకుండా, మరణించిన వ్యక్తి యొక్క న్యాయ ప్రతినిధులు కూడా క్లెయిమ్ పిటిషన్ దాఖలు చేయవచ్చని పై న్యాయశాస్త్రం చూపిస్తుంది. ఆ కోణం నుంచి చూస్తే వివాహిత సోదరికి నష్టపరిహారం పొందే అర్హత లేదంటూ పి.సత్యవతమ్మ (1 సుప్ర) కేసులో డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పును అంగీకరించలేమని, ఆ మేరకు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పు అవాస్తవమన్నారు.

12. సరళా వర్మ (3 సుప్ర)లో మోటారు వాహన ప్రమాదంలో మరణించిన వ్యక్తి యొక్క డిపెండెన్సీ ఫ్యాక్టర్ ను వేరే సందర్భంలో పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు. మృతుడి ఆదాయంలో కొంత భాగాన్ని అతని వ్యక్తిగత, జీవన ఖర్చులకు మినహాయించడానికి, హక్కుదారుల ఆధారపడటాన్ని సంబంధిత అంశంగా సుప్రీంకోర్టు పరిగణించింది. తన సొంత నిర్ణయాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న సుప్రీం కోర్టు, మృతుడికి వివాహం జరిగితే, అతనిపై ఆధారపడిన వారి కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య 2 నుండి 3 వ వంతు ఉంటే అతని వ్యక్తిగత మరియు జీవన ఖర్చులలో కోత 1/3 వంతు ఉండాలని పేర్కొంది. 1/4 వంతు ఆధారపడిన వారి కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య 4 నుండి 6; ఆధారపడిన వారి కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య 6 కంటే ఎక్కువగా ఉన్న 1/5వ వంతు. మృతుడు బ్రహ్మచారి అయితే అతని వ్యక్తిగత, జీవన ఖర్చుల కోసం 50% మినహాయించుకోవాలని పేర్కొంది. సరళా వర్మ (3 సుప్రా)లో, ఆధారపడని న్యాయ ప్రతినిధులు నష్టపరిహారానికి అర్హులు కాదని సుప్రీంకోర్టు నిర్దిష్టంగా పేర్కొనకపోవడం గమనార్హం. అందువల్ల, డిపెండెన్సీ ఫ్యాక్టర్ చనిపోయిన వ్యక్తి యొక్క వ్యక్తిగత మరియు జీవన ఖర్చులకు తగ్గింపు రేటును నిర్ణయించడానికి పరిమితం చేయబడింది, కానీ అంతకుమించి ఏమీ లేదు.

13. కాబట్టి సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన రామన్ భాయ్ ప్రభాత్ భాయ్ (2 సుప్ర), సరళా వర్మ (3 సుప్ర) అనే రెండు నిర్ణయాలను సామరస్యంగా అమలు చేయాలి.

14. పై నిర్ణయాలను తక్షణ కేసుకు వర్తింపజేసినప్పుడు, అప్పీలులో 2 వ హక్కుదారుడు / రెండవ ప్రతివాది వివాహిత కుమార్తె అయినప్పటికీ, ఆమె మృతురాలి యొక్క చట్టపరమైన ప్రతినిధి, నష్టపరిహారానికి అర్హులు మరియు దిగువ ట్రిబ్యునల్ ఆమెతో పాటు మృతుడి యొక్క ఇతర ఆధారపడిన హక్కుదారులకు కూడా నష్టపరిహారం ఇచ్చింది. మృతుని వ్యక్తిగత లేదా జీవన ఖర్చులకు సంబంధించి, ట్రిబ్యునల్ తప్పుగా 2 వ హక్కుదారుడిని చేర్చింది మరియు మొత్తం ఆధారపడిన వారి సంఖ్యను 4 గా తీసుకుంది మరియు సరళా వర్మ (3 సుప్ర) ను అనుసరించడం ద్వారా మృతుడి ఆదాయంలో 1/4 వ వంతును అతని వ్యక్తిగత మరియు జీవన ఖర్చులకు మినహాయించింది. 2వ హక్కుదారుడు/2వ ప్రతివాది వివాహిత కుమార్తె కావడం వల్ల, ఆమె మరణించిన తండ్రిపై ఆధారపడిన వ్యక్తిగా పరిగణించబడదు. అందువల్ల, ఈ కేసులో మొత్తం ఆధారపడిన వారి సంఖ్య మూడు మాత్రమే. అందుకని సరళా వర్మ (3 సుప్ర) తరువాత, 1/4వ

వంతుకు బదులుగా 1/3వ వంతును మృతుడి వ్యక్తిగత ఖర్చులకు మినహాయించాలి. అటువంటి సందర్భంలో, పరిహారం ఈ క్రింది విధంగా ఉంటుంది:

(ఎ) ఎక్స్.ఎక్స్2- శాలరీ సర్టిఫికేట్ ప్రకారం మరణించిన వ్యక్తి యొక్క స్థూల నెలవారీ జీతం రూ.32,285/-. భవిష్యత్తులో 15% అవకాశాలను కలుపుకుంటే, అతని స్థూల నెలవారీ ఆదాయం రూ.37,128/- (32,285 + 4843) అవుతుంది. మృతుడి స్థూల వార్షికాదాయం రూ.4,45,536/-. అప్పుడు దిగువ ట్రిబ్యునల్ ఆదాయపు పన్ను మినహాయింపును రూ.19,451/- గా వర్తింపజేసి నికర వార్షిక ఆదాయాన్ని రూ.4,26,085/- (4,45,536 - 19,451)గా నిర్ధారించింది. ఈ మేరకు ట్రిబ్యునల్ చెప్పింది కరెక్టే. ఆ తర్వాత ట్రిబ్యునల్ పొరపాటున 1/3వ వంతుకు బదులు 1/4వ వంతు కోతను మృతుడి వ్యక్తిగత, జీవన వ్యయాలకు వర్తింపజేసింది. 1/3వ వంతు మినహాయిస్తే, మృతుడి కుటుంబానికి నికర వాటా రూ.2,84,057/- (4,26,085 - 1,42,028) అవుతుంది. గుణకం '11'ను వర్తింపజేస్తే డిపెండెన్సీ నష్టం రూ.31,24,627/- (2,84,057 x 11) అవుతుంది. ఇప్పుడు ఇతర పద్దుల కింద పరిహారాన్ని జోడించాల్సి ఉందని, ట్రిబ్యునల్ వాటిని సక్రమంగా నిర్ణయించిందన్నారు. అందువలన మొదటి పిటిషనర్ కు కన్సార్టియం నష్టానికి రూ.40,000/- నష్టపరిహారం, ఆస్తి నష్టానికి రూ.15,000/- మరియు అంత్యక్రియల ఖర్చులకు రూ.15,000/- తో పాటు 10% పెంపును రూ.77,000/-గా నిర్ణయించారు. అంటే పిటిషనర్లకు చెల్లించాల్సిన మొత్తం పరిహారం రూ.32,01,627/- (31,24,627 + 77,000). ఒ.పి. తేదీ నుండి రికవరీ తేదీ వరకు సంవత్సరానికి 7.5% చొప్పున ఖర్చులు మరియు వడ్డీతో పరిహారం పొందడానికి హక్కుదారులు అర్హులు. ఈ మొత్తంలో మొదటి క్లెయింకు ఖర్చులు, వడ్డీతో కలిపి రూ.24,01,627,000, రెండో క్లెయింకు వడ్డీతో కలిపి రూ.1,00,000, 3, 4 హక్కుదారులకు ఆయా షేర్లకు వడ్డీతో కలిపి రూ.3,50,000 చెల్లిస్తారు. 1, 3 మరియు 4 క్లెయిందారులు వడ్డీతో సహా రూ.2,00,000/- ఉపసంహరించుకోవడానికి అర్హులు మరియు వారి మిగిలిన మొత్తాన్ని మూడు సంవత్సరాల కాలానికి జాతీయ బ్యాంకులో ప్రత్యేక ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లలో ఉంచాలి. రెండో హక్కుదారుడు తన పరిహార మొత్తాన్ని ఉపసంహరించుకునే హక్కు ఉంటుంది.

పైన పేర్కొన్న మేరకు అప్పీలుకు అనుమతి ఉంది. మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తులు ఏవైనా పెండింగ్లో ఉంటే వాటిని కూడా మూసివేస్తారు.

యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు, జె.

జి.రామకృష్ణ ప్రసాద్, జె.

11.07.2022

MVA

గౌరవనీయ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

మరియు

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ గన్నమనేని రామకృష్ణ ప్రసాద్

ఎమ్.ఎ.సి.ఎం.ఎ. నెం.665 ఆఫ్ 2018

11 జులై, 2022

mva/krk